אגרות הראי"ה - כרך ג' - אגרת תתכט

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ערב שבועות תרע"ז - לונדון
נמען: ד"ר זאב יעבץ

שמירת הבריאות קשה לו לא רק מטרדות חיצוניות, אלא מ'טיסת הרוח מתלמוד אל תלמוד'. הרב קוק כמה למפעל ספרותי, אבל רוב הרשימות ביפו ומקצתן אצל בנו הרצי"ה. 'האורה הנעימה... אשר הייתה מאזרת אותי שם בארץ חמדה... נעלמה ממני פה בארעא דמחשכא'. הרב קוק מתיר לסדר את יחסיו עם 'מחזיקי הדת'.

עיקרי הדברים

- קושי בשמירת הבריאות.
- כמיהה למפעל ספרותי.
- אור הארץ נעלם בגולה.

נוסח האגרת

ערב שבועות תרע"ז[1].

ברכות לעד להדרת כבוד ידיד נפשי הרב המאור הגדול, משובב נתיבות לתולדות גוי קדוש, מוהר"ר[2] זאב יעבץ שליט"א[3].

שלו'[4] רב, וברכת הרגל, ושמחת אור תורה.

רב רחימאי המרומם, מכתבו היקר כליל חכמה וענוה יתירה הגיעני, ועם כל אשר לבי מלא הודות לד', על החן והחסד אשר נתן אלי, גם בשפלותי וגלותי, בעיני בחירי עמו ויראיו, השרידים אנשי סגולה, לא יחדל כאבי על עדיפות ההערכה של גדולי ישראל כפאר מעלת כת"ר[5], תוצאת הפרזת לבם הטוב, ורוחם הנדיבה והעדינה.

בדבר שמירת הבריאות, אם אמנם הסדור ההיגיני הוא אצלי מהעבודות היותר קשות, לא רק מטעם הטרדות החיצוניות, כי אם ביותר מפני טרדות פנימיות, של טיסת הרוח, מתלמוד אל תלמוד, ממרחבים אידיאליים השונים למיניהם, הדורשים כל אחד בפני עצמו עבודה רוחנית, שכלית.והרגשית, והתאמה במסילות הלב ובאורחות החיים. כמובן הלחץ של המעמד הגלותי, ההשתעבדות לעבודות זעירות שאין הלך-רוח חיים אציליים נכסף בהן, הם ודאי מוסיפים דכדוך והם הם גורמים ג"כ[6] מתלאה גופנית.

מה שרוחי שוחר בקרבי הוא ביסודו ליתן איזה אפשרות למהלכים ספרותיים, באיזה קצב ותכנית. היסוד הפזור של רשימות הלא הוא רובו בביתי ביפו, וקצת מזער הנה הוא בשויץ ביד בני שליט"א. אם היה מצבי בגולה פנוי משיעבודים קטנים בצביונם, הייתי משתוקק מאד לעסוק בעבודה תוכנית מוקצבה, בנחלי המחשבות, בהמון מקצועותיהם, שהיו אפשריים

---

1 תרע"ז - השנה תרע"ז (1916/1917)
2 מוהר"ר - מורנו הרב רבי
3 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
4 שלו' - שלום
5 כת"ר - כבוד תורתו
6 ג"כ - גם כן

לצאת אל הפועל ע"פ[7] המסות אשר החילותי קצת מזה באי"י[8], ע"י[9] שומעים עוזרים, וע"י[10] הרצאות ושיחות כלליות ופרטיות, בצירוף ע"י עבודה של כתיבה בגוונים שונים, שהיתה יכולה לבא גם על ידי בלא אמצעות, עם כל חולשתי הגופנית והרוחנית, כשהתנאים החיצוניים עוזרים לזה.

אבל רואה אני שאותה האורה הנעימה, של חיי הקודש והעז, המרווה מזיו התענוגים האידיאליים, אותו הרצון האמיץ ואותה הבינה הבהירה המחוברת עם שירת קודש ונועם אור עליון, אשר היתה עכ"פ[11] לפרקים מאזרת אותי שם בארץ חמדה והיא היא אשר הכשירה אותי למתק תנובת החסד, אשר מרסיסיה נהרו לב טהורי הנשמה של בחירי הסגולות, שכ"כ[12] המשיכוני חסד, אותה האורה נעלמה היא ממני פה בארעא דמחשכא, אשר גם מטעם זה עיני כלות מיחל לקץ הישועה, אשר יצוה צור חסדו להשיבני, לידידי ידידות משכנות דבירו, אשר שם צוה את הברכה ברכת שמים מעל.

ולמעשה הנני אתאמץ בעה"י[13] בל"נ[14] לעשות רצון אוהבי ידידי אמת, ככל האפשרי, בדבר זמני מרגע וטיול לחליפת כח, ומרבה עצמה לאין אונים ב"ה[15] יאמץ חילי, לקיים בי יראיך יראוני וישמחו.

ובדבר איזה סידור בהנהגתי ביחושי לקהלת מחז"ה[16], אשר ע"פ בקשתם באתי הלום, ודאי הרשות נתונה מצדי ליקרי ערך רמי המעלה כמעלת מר חביבי שליט"א ואשר עמו בעצת שלו' ואהבת תורה ויראת שמים, לקחת דברים בזה כמחשבתם הטובה והרצויה.

והנני בזה חותם בברכה, ברכת החיים והשלו'[17] וכל-טוב וברכת היום הגדול, יום אור אורים, לשמים וארץ, ולכל המון לאומים, יום מתן תורתנו חוסן ישענו עדי עד, דהאי יומא דקא גרים להפלות אותנו בעטרת נצח וקרני הוד, אשר מכל המון מחשכים יגלו ויראו לעיני כל אפסי ארץ, כדבר ד' אשר נאמן, כנפשו הרוממה והנכבדה ונפש ידידו עז, קשור בחבלי ידידות אמת, ברגשי כבוד ויקר,

הק' אברהם יצחק הכהן קוק

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

7 ע"פ - על פי
8 באי"י - בארץ ישראל
9 ע"י - על ידי
10 וע"י - ועל ידי
11 עכ"פ - על כל פנים
12 שכ"כ - שכל כך
13 בעה"י - בעזרת השם יתברך
14 בל"נ - בלי נדר
15 ב"ה - ברוך השם
16 מחז"ה - מחזיקי הדת
17 והשלו' - והשלום